

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202503
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3821202503.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletého C. F., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D. ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. H. I. XXX/XX, XXX XX D., zastúpená C.. N. C., M..., advokátka so sídlom C. XX, XXX XX R. a otec B.. G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L., zastúpený K. L. C.. Q. W., E. so sídlom J. C. XX, R. U. R., o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, na odvolanie matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 22. marca 2022, č. k. 9P/24/2021-472 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. m e n í tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. C. s účinnosťou od 23.06.2021 sumou 150,- eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Vo výroku III. a vo výroku VI. rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vo výroku IV. rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. C. každý páry týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec dieťa prevezme v mieste trvalého bydliska matky, kde dieťa po ukončení styku matke odovzdá.

Matke sa ukladá povinnosť dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi odovzdať v mieste svojho trvalého bydliska.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojim rozsudkom mal. C. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (výrok I.), otcovi uložil povinnosť prispievať na jeho výživu počnúc dňom 23.06.2021 sumou 200,- eur mesačne do rúk matky, vždy vopred do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje (výrok II.), zročné výživné vo výške 1 560,60 eur za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pričom nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh (výrok III.). Súčasne rozhodol o styku otca s mal. C. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry víkend od soboty 9.30 hod. do 12.30 hod. v prítomnosti matky a od 16.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky a v nedeľu od 9.30 hod. do 12.30 hod. bez prítomnosti matky, pričom dieťa preberie a odovzdá pred bydliskom matky. Od 11. týždňa nasledujúceho po týždni, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť, je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry víkend od soboty od 9.30 hod. do nedele do 18.30 hod. bez prítomnosti matky s tým, že ho preberie a odovzdá pred bydliskom matky (výrok IV.), vo

zvyšnej časti návrh matky zamietol (výrok V.), o trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI.).

2. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie zveril mal. C. do osobnej starostlivosti matky, ktorá stále dieťa kojí a dieťa je na ňu naviazané. V jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, s pokrytím potrieb a so starostlivosťou o maloletého matke pomáha jej matka, preto zverenie maloletého matke bolo v záujme maloletého. Pokiaľ ide o úpravu styku, obidve strany na pojednávaní dospeli najskôr k dohode o úprave styku tak, že otec sa bude s maloletým stretávať každý párný víkend od soboty 9.30 hod. do 12.30 hod. v prítomnosti matky a od 16.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky a v nedeľu od 9.30 hod. do 12.30 hod. bez prítomnosti matky, neskôr otec maloletého zmenil svoje stanovisko a žiadal úpravu styku tak, že po 10 týždňoch takéhoto styku sa bude stretávať s maloletým každý párný víkend od soboty od 9.30 hod. do nedele do 18.30 hod. bez prítomnosti matky. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na vek dieťaťa, ktoré čoskoro nastúpi do škôlky, bude potrebné adaptovať dieťa aj s poukazom na dobrý vzťah otca a maloletého na realizáciu styku bez prítomnosti matky, ktorá dieťa doteraz kojí. Preto upravil styk tak, že sa bude realizovať každý párný víkend v sobotu od 9.30 hod. do 12.30 hod. v prítomnosti matky a od 16.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky a v nedeľu od 9.30 hod. do 12.30 hod. bez prítomnosti matky, od 11. týždňa takéhoto styku sa bude otec maloletého stretávať s maloletým každý párný víkend od soboty od 9.30 hod. do nedele do 18.30 hod. bez prítomnosti matky. Súd prvej inštancie neupravil videohovory otca s maloletým tak, ako to žiadal otec maloletého, s prihliadnutím na námietku matky, že je ťažké udržať maloletého pri rozhovore vzhľadom na jeho vek. Otec bol ochotný prispievať na výživu maloletého sumou 70,- eur, ktorá nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec investoval značné prostriedky do rekonštrukcie domu (za tri mesiace cca 1 700,- eur), predal za 2 000,- eur motorku, ktorú mu kúpila matka, skončil pracovný pomer dohodou vo firme V., kde mohol dosahovať príjem 570,- eur. Súd prvej inštancie tieto skutočnosti posudzoval podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, teda že otec maloletého sa pripravil sám o možnosť dosahovať príjem, ktorý by mu po zohľadnení primeraných výdavkov na bývanie, teda úhrady polovice preukázaných výdavkov na SIPO (146,- eur/2 je 73,- eur) a s tým súvisiacich poisťiek, 17,92 eur, 22,57 eur raz ročne, za vodu 28,02 eur za rok, úhrady dane z nehnuteľností 3,7 eur a poplatku za komunálny odpad ročne 51,- eur, čo je mesačne 10,- eur, spolu na bývanie 83,- eur pretože v dome býva len on a jeho matka, ďalej oblečenia, stravy, hygieny vo výške 200,- eur podľa jeho vlastných tvrdení a predložených blokov, dopravy vo výške 100,- eur, (priemer súm vynaložených otcom na pohonné hmoty je cca 100,- eur mesačne), umožňoval plnenie výživovacej povinnosti vo výške 200,- eur na maloletého, vo zvyšku návrh matky zamietol. Súd prvej inštancie vzal do úvahy, že otec má možnosť sa zamestnať na pozíciách uverejnených ako voľné pracovné miesta pre absolventov bez praxe, kde by mohol dosahovať aj čistý príjem 700,- eur, v minulom roku predal motorku za 2 000,- eur, nezistil žiadne pracovné obmedzenia u otca maloletého z hľadiska zdravotného. Matka maloletého sa o maloletého osobne stará, je stále na rodičovskom príspevku a výživné od otca fakticky supluje jej matka. Mesačnými výdavkami na maloletého sú: za plienky 30,- eur, za lieky, vitamíny 20,- /maloletý má nedostatok železa, zníženú imunitu, prípravky na rast zubov/, za poistenie 28,10 eur, krúžok, pohybová príprava detí 15,- eur, oblečenie, obuv 80,- eur, voľný čas: časopisy, knihy, hračky 20,- eur, hygienické potreby / prebaľ. podložky, vat, tyčinky, tel. kozmetika, prací prostriedok / 20,- eur, strava 100,- eur, spolu 313,- eur. Matka má nasledovné mesačné výdavky: príspevok na bývanie: 215,- eur, v čom je príspevok matke na domácnosť - bývanie, strava, čistiace prostriedky, internet, lieky 30,- eur / alergia/, telefón 33,- eur, drogéria 30,- eur, spolu: cca 300,- eur. Tieto výdavky dokladovala úhradami inkasa SIPO vo výške od 23,44 eur do 43,44, zálohy do fondu opráv 10,92 eur, úhradami faktúr za mobilné telefóny vo výške cca 20,- eur za matku, úhradou za plyn 29,57 eur, zálohami za byt SVB 131,- eur mesačne. Príjem matky predstavoval sumu 403,- eur mesačne spolu s prídavkom na dieťa. Zročné výživné predstavuje sumu za mesiac jún za pomernú časť mesiaca 46,6 eur, za júl 2021 145,- eur, z august 2021 170,- eur, za september 2021 170,- eur, za október 2021 164,- eur, za november 2021 160,- eur, za december 2021 170,- eur, za január 2022 170,- eur, za február 2022 165,- eur, a za už splatný celý marec 200,- eur. Spolu je tak zročné výživné vo výške 1 560,- eur. Súd prvej inštancie umožnil otcovi splácať dlžné výživné v splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pričom nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 38 ods. 1, § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, § 62, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka čo do výroku o úprave styku a otec čo do výrokov o výživnom.

4. Matka sa podaným odvolaním domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. o úprave styku otca s mal. C. zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend v sobotu od 9.30 hod. do 12.30 hod. v prítomnosti matky a od 16.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky a v nedeľu od 9.30 hod. do 12.30 hod. bez prítomnosti matky, pričom dieťa preberie a odovzdá pred bydliskom matky. Po realizácii 11 víkendov je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend v sobotu od 9.30 hod. do 16.30 hod. bez prítomnosti matky. Uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie rozširuje kontakty otca s maloletým neprimerane rýchlo bez určitých medzistupňov, a to kontaktov bez denného spánku, čiže z niekoľkohodinových kontaktov v prítomnosti matky prechádza priamo do kontaktu počas celého víkendu nielen s dennými spánkami, ale hneď aj s nočným spánkom. Pripomenula, že kontakt otca s maloletým sa realizuje každú sobotu počas troch hodín v jej prítomnosti a urýchlená eskalácia rozširovania kontaktov nie je v záujme maloletého. Dôvodila, že súd prvej inštancie zrýchlenú postupnosť krokov nedostatočne odôvodnil a uviedol len, že vzhľadom na vek dieťaťa je potrebná adaptácia maloletého na režim materskej školy, a teda bude potrebné adaptovať dieťa aj s poukazom na dobrý vzťah otca a maloletého na realizáciu styku bez prítomnosti matky s tým, že uviedol, že matka maloletého doteraz kojí. Nie je preto jasné, na základe čoho dospel konajúci súd k záveru potreby zmeny realizácie styku otca s maloletým po desiatich, resp. jedenástich týždňoch po právoplatnosti rozsudku. Poukázala na skutočnosť, že 09.02.2022 súd vyslovil súhlasné stanovisko s dohodou, ktorá prebehla medzi účastníkmi konania tak, že kontakt bude prebiehať každý párný víkend od soboty od 9.30 hod. do 12.30 hod. v prítomnosti matky a od 16.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky a v nedeľu od 9.30 hod. do 12.30 hod. bez prítomnosti matky, a to do určitého veku maloletého, avšak nie tak, ako napokon konajúci súd rozhodol. Mala za to, že rozšírenie kontaktov s otcom by bolo možné tak, že sa bude kontakt maloletého s otcom realizovať v sobotu do 16.00 hod. bez jej prítomnosti, čiže takmer celú sobotu s tým, že maloletý si zvykne na denný spánok u otca, zistí sa, či otec zvláda starostlivosť o maloletého, či už denný spánok, jeho kŕmenie a iné povinnosti a režim, o ktorý sa dodnes stará len ona. Zdôraznila, že otec maloletého ešte nikdy neuspal, nedával mu obed, nestaral sa o to, či má jesť, piť, či je dobre oblečený a nestaral sa o jeho režim. Maloletý je na ňu veľmi citovo naviazaný, nakoľko sa od narodenia o neho stará celodenne. Zdôraznila, že maloletý u nikoho iného ešte nezaspával, uspáva ho iba ona či už na denný spánok alebo na nočný spánok. Mala za to, že nie je v záujme dieťaťa, aby sa s ukončením dojčenia prestalo spôsobom, že otec chce dosiahnuť úpravu styku na celý víkend a bez jej prítomnosti a donútiť ju tým autoritatívne k ukončeniu dojčenia. Ďalej uviedla, že ku dňu vyhlásenia rozsudku nevie, ako dieťa reaguje na kontakty bez jej prítomnosti a ako bude otec zvládať starostlivosť o režim dieťaťa. Považovala za potrebné, aby maloletý a otec najskôr si navykli na trávenie jedného dňa spoločne bez jej prítomnosti, čo považuje za nevyhnutný krok, ktorý sa podľa rozhodovacej praxe slovenských súdov nedá preskočiť. Z týchto dôvodov má za to, že styk otca s maloletým by mal byť upravený každý párný kalendárny víkend od soboty 9.30 hod. do 12.30 hod. v jej prítomnosti, od 16.30 hod. do 18.30 hod. bez jej prítomnosti a v nedeľu od 9.30 hod. do 12.30 hod. bez jej prítomnosti a následne po desiatich týždňoch je možné pristúpiť k ďalšiemu kroku, a tým je strávenie celého dňa s otcom osamote, napríklad počas každej druhej soboty od 9.30 hod. do 17.30 hod., čo by predstavovalo základ na vytvorenie priestoru na ďalšie rozširovanie po zhodnotení situácie v danom čase, a to na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu. Pripomenula, že je otázne, či otec disponuje rodičovskými zručnosťami, aby vedel a mohol zabezpečiť celovikendovú realizáciu styku s maloletým v súčasnej dobe. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Trenčíne, ktoré rozhodovali v obdobných veciach a postupovali čo do úpravy styku otca s maloletým citlivo a poukazovali na potrebu zachovania postupnosti krokov pri rozširovaní styku otca s dieťaťom. Zdôraznila, že podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie by v živote maloletého nastali naraz zmeny jednak cestovanie počas víkendov, nakoľko otec uvádza, že dieťa bude voziť k sebe, nástup do materskej školy, odstavenie od kojenia, zmena prostredia pri kontaktoch s otcom, prespávanie počas dňa, počas noci u otca, ktorých zmien je naraz veľa a je zrejmé, že dieťa vo veku troch rokov dostane neprimeranú záťaž. Postup, kedy dôjde k zisteniu, či otec vie dieťa uspať na denný spánok, dodržať jeho denný režim a zvládnuť celodennú starostlivosť je predpokladom pre to, aby následne sa pristúpilo k rozšíreniu kontaktov aj cez víkend. V prípade, že tento krok bude preskočený, nie je jasný dôvod takéhoto postupu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak považovala za prekvapivé vzhľadom na jeho postup dňa 23.08.2021.

5. Otec sa podaným odvolaním domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom zmenil tak, že mu uloží povinnosť prispievať na výživu maloletého počnúc dňom 23.06.2021 sumou 70,- eur mesačne vždy vopred do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, alternatívne aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vytýkal súdu prvej inštancie, že dospel k záveru, že sa sám pripravil o možnosť dosahovať príjem, ktorý by mu po zohľadnení primeraných výdavkov na bývanie, oblečenie, stravu, hygienu a dopravu umožňoval plnenie vyživovacej povinnosti vo výške 200,- eur mesačne na maloletého, že dospel k záveru, že má možnosť zamestnať sa na pozíciách uvedených ako voľné pracovné miesto pre absolventov bez praxe, kde by mohol dosahovať čistý príjem 700,- eur mesačne, nezisťoval jeho pracovné obmedzenia zo zdravotného hľadiska a neprihliadol na žiadne plnenia okrem finančných prostriedkov zaslaných na účet matky a samotné pokladničné bloky neboli dostatočným dôkazom o plnení jeho vyživovacej povinnosti. Uviedol, že pracovné pozície, na ktoré prihliadal súd prvej inštancie, sú mimo jeho bydliska, s čím sú spojené náklady na dopravu do zamestnania, ktoré treba odrátať od jeho príjmu. V súčasnosti zarobí 350,- eur mesačne v čistom, čo je obdobná suma ako keby zarobil v čistom 500,- eur a musel do práce dochádzať. Mal za to, že nie je možné vyživovaciu povinnosť povyšovať nad výchovnú povinnosť, nakoľko obe majú rovnakú úroveň. Dôvod, prečo skončil pracovný pomer v spoločnosti V. dohodou, bolo, že nedokázal zvládnuť situáciu s maloletým v súvislosti s pretrhnutím existujúcich rodinných väzieb, musel sa zúčastňovať konzultácií na ÚPSVaR a pred OČTK a musel urobiť všetko, aby nedošlo k pretrhnutiu väzieb s maloletým. Zamestnávateľ toto netoleroval, a preto došlo k skončeniu pracovného pomeru. Pokiaľ by sa mal presťahovať do D., nájom 1-izbového bytu sa pohybuje od 280,- do 400,- eur mesačne, plat uchádzačov so základným resp. stredoškolským vzdelaním sa pohybuje od 700,- do 800,- eur v čistom, tak by mu zostalo opätovne len suma 300,- eur. Zdôraznil, že v oblastiach, z ktorých súd prvej inštancie vychádzal pri potencialite jeho príjmu, nemá skúsenosti a zároveň by sa mala zohľadniť skutočnosť, že by musel vynakladať prostriedky na dopravu. Ďalej uviedol, že motorku, ktorú vlastnil, musel predať, aby mohol pokryť náklady spojené s cestovaním za maloletým a náklady spojené s tým, že mu zabezpečuje stravu, pitný režim, oblečenie a hradí aktivity. Zdôraznil, že matka maloletého deklaruje, že jeho náklady sú 630,- eur mesačne, pričom opomína svoje výdavky, a preto sa javí, že jej príjem je niekoľkonásobne vyšší ako deklaruje. Zdôraznil, že nevlastní žiaden nehnuteľný ani hnuteľný majetok, je iba podielovým spoluvlastníkom rodinného domu, v ktorom žije so svojou matkou, a to veľmi skromne. Nie je schopný platiť výživné vyššie ako 70,- eur mesačne. Poukázal na skutočnosť, že má nález na oku, ktorý ho obmedzuje pri hľadaní práce, čo súd nezohľadnil. Výživné vo výške 200,- eur mesačne je pre neho likvidačné, prišiel by o možnosť kontaktu s maloletým, nakoľko cesty sú nákladné.

6. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniam oboch rodičov uviedol, že zotrváva na svojom vyjadrení zo dňa 22.03.2022, ktoré uviedol na pojednávaní súdu prvej inštancie. Vyživovaciu povinnosť určenú súdom prvej inštancie považuje za primeranú odôvodneným potrebám dieťaťa a zároveň je v záujme maloletého, aby mal možnosť udržiavať vzájomné vzťahy a citové väzby s oboma rodičmi, aby bolo rešpektované jeho právo na udržiavanie pravidelného styku s obidvomi rodičmi. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že nemá iný príjem ako deklarovala v konaní, t.j. rodičovský príspevok a prídavok na dieťa spolu vo výške 403,- eur mesačne. Zdôraznila, že otec neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletému a túto supljuje jej matka. Ďalej uviedla, že sa plánuje s maloletým osamostatniť a odstáhnovať z bytu svojej matky, hľadá si nájomný byt v D. a okolí, má snahu sa zamestnať a plniť riadne vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Primárnou povinnosťou otca je plniť si vyživovaciu povinnosť, ktorý však túto snahu nemá, hľadá všetky dôvody pre to, ako sa nezamestnať, prečo všetky pozície vrátane vykonávaných z domu sú pre neho nevhodné. Nastolila otázku, prečo otec maloletého so svojou matkou, keďže nemajú financie na opravu rodinného domu, v ktorom bývajú, tento nepredajú a nepresťahujú sa do menšieho bytu, ktorý nevyžaduje toľko opráv a nákladov (otec je vlastníkom v podiele 1/6 k celku). Poukázala na skutočnosť, že otec maloletého má 36 rokov, je v produktívnom veku, v konaní neboli preukázané nejaké závažné zdravotné ťažkosti otca, tento je vysokoškolsky vzdelaný so skúsenosťou s prácou v zahraničí a so znalosťami cudzích jazykov, a preto je schopný dosahovať riadny a dostatočný príjem v rámci uplatnenia princípu potenciality ako absolvent 2. stupňa vysokoškolského vzdelania a nie základného a stredoškolského, ako otec tvrdí. Otec nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť okrem bežných výdavkov na bývanie a stravu vo výške cca 250,- eur mesačne. Skutočnosť, že otec svoje schopnosti a možnosti nevyužíva, nemôže byť na neprospech dieťaťa. Suma 200,- eur výživného je minimálnou sumou, ktorá postačuje tak na úhradu

stravy pre maloletého a jej zostane okolo 30,- eur na ostatné potreby dieťaťa, všetko ostatné musí pokryť ona so svojou matkou, ktorá musí suplovať vyživovaciú povinnosť otca.

8. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že všetky stretnutia medzi ním a maloletým boli pozitívne, maloletý sa na neho teší. Odmietol tvrdenia matky, že nikdy maloletého neuspál, nakoľko s ním až do času, kedy matka maloletého vytrhla z stabilného rodinného prostredia v L. a odišla bez jeho súhlasu žiť do D., žil v jednej domácnosti a celou svojou prítomnosťou mu poskytoval všetku potrebnú starostlivosť (kúpanie, prezliekanie, kŕmenie, uspávanie, podnety, hranie a podobne) a je preto pripravený a pozná zručnosti uspávania maloletého. Zdôraznil, že je jediným mužským prvkom v prostredí maloletého, a preto je podľa jeho názoru potrebné adaptovať maloletého aj s poukazom na ich dobrý vzťah, na realizáciu styku bez prítomnosti matky. Tvrdil, že maloletý nemá problém zaspáť mu na rukách bez potreby, aby sa potreboval nakojíť čo preukazuje, že je v jeho prítomnosti spokojný. Vytýkal matke, že dostatočne neparticipuje na uplatňovaní práva dieťaťa na výchovu zo strany oboch rodičov, a preto môže dôjsť k odcudzeniu maloletého voči nemu, čo je nežiadúce. Zastával názor, že nemôže byť v rozpore so záujmom maloletého, aby mal právo byť s otcom jednu noc raz za dva týždne. Sama matka potvrdila, že vzťah otca s maloletým je pekný. Poukázal na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach. Poukázal i na rozhodnutie o neodkladnom opatrení v tomto súdnom konaní, v ktorom krajský súd zdôraznil, že stretávanie otca so synom raz za týždeň na 3 hodiny je žalosťne málo, pričom teraz, keď má dieťa takmer 3 roky, otec s ním prakticky skoro nie je. Mal za to, že dieťa má právo vidieť aj rodinu otca, nielen rodinu matky. Nejestvuje jediný dôvod, prečo by nebolo v záujme maloletého, aby sa realizoval styk v zmysle napadnutého rozsudku, keď forma, dĺžka stretávania je v záujme dieťaťa a umožní mu budovať vzťah s otcom. Záverom dodal, že aj zo stanoviska kolízneho opatrovníka jasne vyplýva, že otec pozná potreby maloletého a vie, čo dieťa potrebuje. Rozširovanie kontaktov medzi ním a dieťaťom nie je neprimerane rýchle, ako nesprávne tvrdí matka.

9. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky k jeho odvolaniu uviedol opätovne dôvody, pre ktoré skončil pracovný pomer v spoločnosti V.. Ďalej uviedol, že nie je pravdou, že by mal jazykové schopnosti a rovnako neboli preukázané schopnosti na úrovni dosiahnutého vysokoškolského vzdelania, nakoľko sa tomuto odboru nevenoval a nemôže sa v uvedenom odbore zamestnať. Tvrdeniu matky, že sa mieni osamostatniť s maloletým, čím má dôjsť k zvýšeniu nákladov na bývanie, otec uviedol, že tiež plánuje sa osamostatniť, pričom jemu tak isto sa zvýšia náklady do budúcnosti. Poukázal na tvrdenie matky, že pokiaľ nemá finančné prostriedky na opravu rodinného domu, v ktorom so svojou matkou žije, a preto by mali tento dom predať a zakúpiť si menší byt, ktorý by nevyžadoval náklady na opravu, zdôraznil, že je vlastníkom 1/6-iny rodinného domu, v ktorom so svojou matkou v L. býva a hodnota jeho podielu v tomto rodinnom dome nezodpovedá ani hodnote garsónky v W. U. F.. Na dome vykonáva len nevyhnutné opravy, ktoré preukázal i výpoveďou svojej matky. Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok a žije veľmi skromne. Vyživovaciú povinnosť voči maloletému plní podľa rozsudku súdu prvej inštancie, pričom na jeho platenie si musí požičiavať peniaze od rodinných príslušníkov. Tvrdenia matky, že jeho bežné výdavky na bývanie a stravu sú v sume cca 250,- eur mesačne považoval za nereálne, nakoľko suma 8,- eur denne na prežitie a zaplatenie bývania je nelogická, pričom na dieťa požaduje matka 200,- eur mesačne. Uviedol, že sa viackrát pokúšal zamestnať aj mimo okresu I., avšak neúspešne, úrad práce mu nebol schopný nájsť vhodné zamestnanie s jeho kvalifikáciou. Pri realizácii styku maloletému zakupuje ošatenie aj stravu a edukačné pomôcky. Zotrvával na svojom závere, že je schopný platiť výživné vo výške 70,- eur mesačne.

10. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca zotrval na svojich doterajších stanoviskách.

11. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca a kolízneho opatrovníka uviedla, že ich rodina nemala spoločný domov, nikdy v zásade netvorili spoločnú domácnosť a od narodenia maloletého žili spoločne alebo len matka a maloletý raz v L., inokedy v D.. Nespochybnila, že otec má maloletého C. rád, ich vzťah považuje za normálny, uvedomuje si dôležitosť role otca v živote maloletého. Aktuálne však otec maloletému nevie zabezpečiť jeho potreby a adekvátne sa oňho postarať, t.j. aj ho uspať, nakoľko nikdy ho na denný alebo nočný spánok neuspával a nezabezpečoval nikdy o maloletého sám starostlivosť bez jej prítomnosti. Zdôraznila, že je voči otcovi ústretová, čo ocenil i súd prvej inštancie, hľadala najlepšie možnosti pre maloletého i otca, aby citlivo rozvíjali svoj vzťah. Avšak nie je možné vynechať krok, ktorý vynechal súd prvej inštancie, a to kontakt počas jedného celého dňa bez nočného prespania, ktorý krok je kľúčový a vytvoril by priestor pre postupné budovanie vzťahu otca s

maloletým. Otec sa na jednej strane domáha širšieho kontaktu s maloletým, na druhej strane nevyužíva plnohodnotne ani styk, ktorý je umožnený na základe neodkladného opatrenia, keď sa nedostavuje na všetky stretnutia, keď sa nedostavil na stretnutie dňa 07.05., 21.05., 28.05.. Styk určený na deň 03.06. chcel preložiť na 04.06.. Dňa 11.06. napísal 20 minút pred stretnutím, že nepríde, dňa 25.06. napísal hodinu pred stretnutím, že nepríde, 08.07. písal večer, že 09.07. nepríde. Stretnutia s maloletým prebiehajú tak, že obaja idú s maloletým do L., ona ich čaká pred obchodom a otec je s maloletým v obchode 20 - 30 minút, kde mu otec kúpi hračky. Následne idú do parku, otec volá svojej rodine, ukazuje maloletého a v rámci tejto komunikácie ju haní a rozpráva o nej v negatívach pred maloletým. Ona do stretnutia otca s dieťaťom nezasahuje, nachádza sa niekoľko metrov od nich. Dieťa i počas stretnutia s otcom za ňou príde, objíma ju, ona pozrie, čo jej chce ukázať a následne ho odkáže na otca. Otec sa vyjadril, že je obmedzovaný tým, že môže byť s maloletým len v detskom centre alebo v parku. Rozhodne by otcovi nebránila, pokiaľ by chcel s maloletým navštíviť ZOO alebo iné zaujímavé miesta v okolí D., vždy však skončia iba v parku. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, Krajského súdu v Trenčíne a trvala na tom, aby došlo k postupnému rozširovaniu styku medzi otcom a dieťaťom s predpokladom, že dieťa bude schopné sa na tieto nové podmienky bez vážnejších problémov adaptovať a po uplynutí určitého obdobia bude bezpečne zistené, že je reálne schopné odlúčenia od matky a zároveň si vytvorí vo vzťahu k otcovi porovnateľný pocit komfortného bezpečia a ochrany, potom je možné postupne uvažovať o tom, že dieťa bude u otca prespávať. Jediné, čo žiada, je, aby k rozširovaniu kontaktu medzi otcom a maloletým dochádzalo postupne. Ako dlho bude tento proces trvať, nie je zjavné a záleží na maloleťom a otcovi, a preto je potrebné posúdenie individuálne, čiže nie automaticky po nejakom počte kontaktov s dennými spánkami rozšírené aj na nočné. Dlhodobé vynechávanie denných spánkov môže spôsobiť maloleťmu narušenie jeho zdravého vývoja. Opätovne zdôraznila, že otec maloletého nikdy neuspál, maloletý nikdy nezaspal s nikým iným ako s ňou, otec sa nikdy o maloletého nestaral sám, aktuálne sa otec s maloletým stretáva iba v jej prítomnosti, pričom otec by sa mal následne stretávať 2 hodiny do týždňa bez jej prítomnosti a následne v krátkej dobe by mal rovno stráviť celý víkend s nočným prespaním bez matky. Postupnosť rozširovania kontaktov spôsobuje prirodzené upevňovanie vzťahu otca s maloletým a zmierňuje záťaž na maloletého a je pre dieťa prirodzenejšie.

12. Matka v ďalšom vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že otec je schopný dosahovať príjem vo výške, aby bol schopný platiť pre maloletého výživné určené súdom prvej inštancie. Pokiaľ otec uvádzal nutnosť nevyhnutných opráv na rodinnom dome, v ktorom býva, konštatovala, že na opravách a zhodnotení nehnuteľnosti by sa mali podieľať všetci spoluvlastníci, čiže aj ostatní súrodenci otca. K tvrdeniu otca, že má vyšší príjem ako 470,- eur mesačne, uviedla, že jej finančne vypomáha matka. Maloletého prihlásila do štátnej materskej školy a pokiaľ nebude dostatok miesta, prichádza do úvahy aj súkromné zariadenie dočasne. Suma 200,- eur výživného je pri zvýšených cenách potravín minimálnou, ktorá postačuje na úhradu stravy maloletého. Otec aktuálne sám chodievá na kontakty len každú páru sobotu.

13. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že matka sa pri každej možnej situácii vyhýba nariadenému neodkladnému opatreniu a znemožňuje mu stretnutie s maloletým. K incidentu došlo dňa 24.09.2022, keď matka tvrdila, že maloletý sa nechce obliecť a musí ísť spať, lebo je unavený, zavolať policajnú hliadku, ktorá iba konštatovala, že matka s maloletým nevyjde, urobila úradný záznam. Zdôraznil, že jeho cesta za maloletým predstavuje 11 hodín, pričom matka ho nechá cestovať cez celú republiku, aby dieťa mohol vidieť 3 hodiny za jej prítomnosti a ona mu bezcitne povie, že maloleťmu sa nechce obliecť a stretnutie sa nerealizuje. Od vytrhnutia maloletého z rodinného prostredia v L. s ním otec nemohol stráviť ani jednu noc, nemohol s ním byť na Vianoce, ani v deň jeho narodenín, matka ho neinformuje o zdravotnom stave, strieda telefónne čísla a pokiaľ sa domáha informácií o zdravotnom stave maloletého, matka naňho podá trestné oznámenie, že ju obťažuje a informácie potom musí zisťovať od detskej lekárky. Za celé obdobie odlúčenia matka mu neposlala jedinou fotku maloletého, nenapísala, ako sa mu darí, zaujíma ju iba výživné a nie to, čo je pre maloletého dôležité. Zdôraznil, že sa o dieťa vie postarať a vyživovaciu povinnosť si riadne plní. Matka úmyselne naťahovala mediácie svojou neprítomnosťou. Matka maloletého izoluje a robí z neho nepriateľa, keď maloletý na otázku, ako sa otec volá, odpovedal „sprostý G.“. Matka mu bráni v styku s maloletým, zablokovala si jeho telefónne číslo, nemôže sa jej tak dovolať. Zdôraznil, že od začiatku konania mal záujem o starostlivosť o maloletého. Počas styku s maloletým sa mu snaží dať čo najviac čo len môže, ale môžu byť len na verejne prístupnom mieste, nakoľko matka ho odmieta vpustiť čo i len do vchodu a zamyká pred ním vchodové dvere. Opätovne zdôraznil, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni

rodičov, teda i matky a tiež sa majú skúmať možnosti a schopnosti matky a aplikovať na ňu rovnako princíp potenciality. Ďalej uviedol, že už 1 a pol roka nemal možnosť stráviť so synom ani jednu noc. Pokiaľ matka tvrdí, že navštevuje dieťa každý druhý týždeň, uviedol, že k tomuto rozhodnutiu ho paradoxne dotlačilo rozhodnutie súdu, ktorým mu bolo určené neprimerané výživné, ktoré je predbežne vykonateľné. Je preto nútený brať aj víkendovú prácu, aby zarobil dostatočnú mzdu na zaplatenie neúmerne vysokého výživného. Dôsledkom jeho snahy zarobiť toľko, aby mohol synovi výživné zaplatiť, je nemožnosť každú sobotu cestovať 11 hodín za synom, čo matka využíva v jeho neprospech. Ak by mal možnosť realizovať styk v intenciách neprávoplatného rozsudku na celý víkend, eliminovalo by mu to jeho zvýšené náklady na cestovanie a bude môcť konečne dokázať matke, že maloletý pri ňom zaspí. Výživné vo výške 200,- eur je preňho likvidačné. V súčasnosti na jeho platenie musí pracovať počas víkendov a požičiava si peniaze, aby neprišiel o možnosť kontaktu s maloletým.

14. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

15. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací nariadil vo veci pojednávanie v súlade s § 385 ods. 1 CSP, nakoľko od rozhodnutia súdu prvej inštancie do predloženia veci odvolaciemu súdu uplynula dlhšia doba, doplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu za obdobie po rozhodnutí súdu prvej inštancie, opätovne vypočul matku, otca, zistil stanovisko kolízneho opatrovníka, oboznámil potvrdenie o príjme otca výplatnými lístkami za mesiac marec až október 2022 (výplatná páska za november 2022 je nečitateľná), potvrdením o príjme matky za obdobie september až december 2022, dohodou o užívaní nehnuteľnosti zo dňa 30.08.2022, platbami za mesiac august až november 2022, potvrdenie o poberaní rodinných prídavkov za rok 2022, platby výživného otca, výpis z obchodného registra obchodnej spoločnosti Y. a G., vrátane informácie o týchto spoločnostiach (aktíva, pasíva), preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku II. a IV. zmeniť podľa § 388 CSP, vo výroku III. a VI. zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol účastníkmi spochybnený vo výroku I., ktorým bol maloletý C. zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Odvolací súd nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie, keď zo strany matky neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletého, a preto sa rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto rozsahu nedotýkali.

17. Matka v podanom odvolaní spochybňovala rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku IV., ktorým bol upravený styk otca s maloletým v časti týkajúcej sa styku otca s maloletým po uplynutí 11. týždňa nasledujúceho po týždni, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť, kedy mal otec byť oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend od soboty od 9.30 hod. do nedele do 18.30 hod. bez prítomnosti matky s tým, že ho preberie a odovzdá pred bydliskom matky. Trvala na tom, aby došlo k postupnému rozširovaniu styku otca s maloletým tak, že po uplynutí 11 víkendov, v ktorých sa bude realizovať styk podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie, bude otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend v sobotu od 9.30 hod. do 16.30 hod. bez jej prítomnosti, aby si maloletý zvykol na denný spánok u otca a zistí sa, či otec zvláda starostlivosť o maloletého, či zvláda rodičovské zručnosti a až následne, po určitej dobe, by mohlo dôjsť k realizácii styku otca s maloletým aj s nočným prespaním. Zastávala názor, že rozširovanie kontaktu otca s maloletým je neprimerane rýchle bez určitých medzistupňov, a to kontaktov bez denného spánku, doposiaľ pozostávalo len z niekoľko hodinových kontaktov v jej prítomnosti a následne prechádza priamo do kontaktu počas celého víkendu nielen s dennými spánkami, ale aj s nočnými spánkami.

18. Matka ako účastníčka konania pred odvolacím súdom ohľadne styku otca s maloletým C. uviedla, že zotrúva na podanom odvolaní a trvá na tom, aby k rozširovaniu styku otca s maloletým dochádzalo postupne. V súčasnosti dieťa nekojí. Navrhla, aby po určitej dobe, ktorú určil súd prvej inštancie styk otca s maloletým bol upravený počas každej druhej soboty a nedele na celý deň, t.j. s denným (poobedným) prespaním u otca, ktorý by si musel za týmto účelom zabezpečiť nejaké ubytovanie, kde by otec prespal zo soboty do nedele. Potom, po realizácii 10 takýchto stykov, by sa mohol styk realizovať každý druhý víkend od soboty do nedele do 16.00 hod.. Od septembra maloletý navštevuje materskú škôlku, kde po obede spí alebo odpočíva. Náklady na škôlku predstavujú 90,- eur mesačne a 60,- eur ročne ZRPŠ. Tvrdila, že s otcom v čase ich spolužitia nemali spoločné bydlisko, striedavo sa zdržiavali i s maloletým

v D. i v L., kde cestovali vlakom alebo autom, cestu dieťa prespalo, bolo maličké. V súčasnosti považuje cestu z D. do L. pre dieťa za dlhú, stalo sa, že mu bolo nevoľno. V súčasnosti styk otca s maloletým prebieha podľa nariadeného neodkladného opatrenia v jej prítomnosti tak, že otec dieťa zoberie do obchodu, kde strávia pol hodinu, nakúpi hračky, nejaké pečivo, sladkosti, ona čaká pred obchodom a potom idú do parku. Stretnutia prebiehajú celkom pekne, budujú si pozitívny vzťah. O rozšírení styku otca s maloletým s otcom nekomunikovali ani po rozhodnutí súdu prvej inštancie. Stalo sa, že otec na styk s maloletým neprišiel, zo 42 týždňov sa stretnutie uskutočnilo 24-krát, dňa 24.09.2022 zavolať na styk s dieťaťom políciu. Na otca podala dve trestné oznámenia, i na ňu otec podal trestné oznámenie. Otec sa na jej adresu a adresu jej matky vyjadruje neúctivo, vulgárne.

19. Otec s odvolaním matky nesúhlasil. Poukazoval na obmedzený rozsah jeho styku s maloletým, keď viac ako jeden a pol roka nemohol s dieťaťom stráviť viac ako 3 hod. týždenne. Poukazoval na náklady spojené s cestovaním na styk s maloletým, keďže jeho bydlisko je 250 km vzdialené od bydliska matky a maloletého s tým, že matka je prítomná pri styku a nemôže s maloletým plnohodnotne styk realizovať, preto sa domáhal, aby mu bol umožnený styk s maloletým i počas každého druhého víkendy od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že deklaroval svoje rodičovské zručnosti.

20. Otec ako účastník konania pred odvolacím súdom uviedol, že matka tvrdila, že mu styk s maloletým umožní, preto ho zaskočilo nariadené neodkladné opatrenie, že sa so synom môže stykať raz za mesiac na tri hodiny, ktoré rozhodnutie bolo zmenené odvolacím súdom tak, že styk sa môže realizovať každú sobotu doobeda na tri hodiny, čo dodržiavali. Styk s maloletým po obede mu matka neumožnila. Ak sa styku domáhal v širšom rozsahu, matka na neho podala trestné oznámenie, že ju obťažuje SMS správami, preto sa zľakol. Matka s ním nekomunikuje. Dňa 24.09.2022 privolať hliadku polície, nakoľko matka s dieťaťom nechcela vyjsť, následne bol syn 6 týždňov chorý. Keď sa zaujímal o jeho zdravotný stav, matka opätovne na neho podala trestné oznámenie. Spolu podala tri trestné oznámenia, ktoré boli zamietnuté. V niektoré dni sa styk nerealizoval z dôvodu ochorenia maloletého alebo jeho choroby, podozrenia na koronu a pod, keď žiadal matku o náhradný termín styku, nevyhovela mu. Tvrdil, že mal. C. žil do dvoch rokov v L., do D. chodili navštevovať druhú babku. Z poslednej návštevy v D. sa matka nevrátila, prišiel mu až papier zo súdu. Matka má doposiaľ prechodný pobyt v L., dieťa tu malo lekárov. Matka ho neinformuje absolútne o ničom, o zdravotnom stave dieťaťa sa musí informovať u jeho lekárky, o tom, že chodí do škôlky, sa dozvedel od kolíznej opatrovníčky. Stretnutia s maloletým prebiehajú tak, ako uviedla matka. Do L. chodí so synom i preto, že je to priestor, kde s ním môže byť sám, inak matka chodí pol metra od neho a nedá mu ani „nadýchnuť“, pričom s ním nekomunikuje. Na styk s maloletým dochádza autom požičaným od brata, jedna cesta trvá tri hodiny, cesta vlakom trvá dvakrát toľko, musí prestupovať. K možnosti rozšírenia styku s denným prespaním maloletého uviedol, že náklady na prenájom sú vysoké, čo by nezvládol finančne. Pokiaľ by to bolo na krátku dobu, snád by to zvládol, zatiaľ to neriešil.

21. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 16.01.2023 i na pojednávaní odvolacieho súdu uviedol, že matka uviedla, že od 22.03.2022, čiže od rozsudku súdu prvej inštancie, sa mal otec stretávať s dieťaťom každý týždeň, v máji 2022 matka informovala otca o zdravotnom stave syna, poslala mu potvrdenie od ošetrojúcej lekárky, v júni, v júli, v auguste sa mal kontakt otca realizovať každý druhý víkend počas soboty, otec prišiel 2x aj so svojou matkou. Dňa 24.09.2022 sa dostavil otec na stretnutie, dieťa však s otcom odmietlo ísť, následne otec privolať policajnú hliadku, ale ani potom syn za otcom nešiel. Od uvedeného dňa podľa vyjadrenia matky sa malo ďalšie stretnutie so synom zrealizovať až po mesiaci, realizovalo sa v čase 9.30 hod. do 12.30 hod.. Dňa 19.11.2022 otec prišiel na stretnutie v prítomnosti priateľky, že boli pripravení na poobedňajšie stretnutie s otcom, otec sa však nedostavil. Ďalej bol kontakt 26.11., 03.12. sa nerealizoval, pričom otec matku ani nekontaktoval. Kontakt otca s maloletým 17.12. sa nerealizoval z dôvodu ochorenia dieťaťa. Ďalej uviedla, že dieťa je v kontakte so starou matkou maloletého zo strany otca a tiež aj maloletý s ňou telefonuje. Ohľadne ďalšieho stretávania otca s maloletým matka uviedla, že bol otec s maloletým 24.12., následne 31.12. spolu so svojou matkou, doniesol hračky, žiadne oblečenie. Tvrdila, že otec sa s ňou nekontaktuje, nedá jej vedieť, že nepríde na stretnutie s maloletým, má sa hanlivo vyjadrovať na jej adresu. S maloletým vykonal kolízny opatrovník pohovor bez prítomnosti iných osôb. Maloletý uviedol, že v škôlke je dobre, rád tam chodí, ohľadom otca uviedol, že raz za ním bol, potom nebol, ale nevie povedať, kedy bol naposledy, niekedy si s tatom volá, aj s babkou G., ale niekedy povie mamine, že s ňou volať nechce. Maloletý povedal, že tatino G. bol aj s tetou H. za ním, ktorá sa s ním hrala a mala kričať po mamine. Na otázku, či mu tatino chýba, maloletý odpovedal, áno, tatino G. nebýva v našom dome. Ďalej uviedol, že s

tatinom G. bol kúpiť taturu na hranie, vybral si takú stretnú, dodal, že tatino mu kúpil búchacie guľičky a tieto spolu búchali. Na otázku, či by chcel, aby tatino prišiel, maloletý odpovedal áno. Na otázku, či by chcel ísť k tatinovi na 2 dni, maloletý uviedol, tatino G. nemá autosedačku, má iba veľkú sedačku, keby má malú sedačku, tak by išiel k tatinovi G.. Maloletý počas rozhovoru opakovane prejavoval pozitívne citové väzby k otcovi a prejavoval záujem o stretávanie sa s otcom, následne sa dožadoval prítomnosti matky. Kolízny opatrovník uviedol, že rodičia sa v minulosti podrobili poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb, ktoré bolo ukončené z dôvodu, že matka už nemala záujem sa stretnúť s otcom maloletého, uvedené považovala za zbytočné a nemalo to zmysel. Úrad však aj naďalej vníma, že je v záujme maloletého, aby sa zlepšila rodičovská komunikácia a spolupráca a je možné opätovne sprostredkovať poradenstvo.

22. V záverečnom návrhu na úpravu styku otca s maloletým C. matka trvala na tom, aby bola dodržaná postupnosť rozširovania kontaktov, aktuálne sa kontakty vyvíjajú pozitívne a veľmi prospieva aj to, že teda matka sa zúčastňuje tých kontaktov, čiže otec určité zručnosti už nadobudol a žiadala, aby dal tri stupne postupnosti. Prvý stupeň aby bol ešte bez obedných spánkov každý páry víkend sobota 9.30 hod. - 12.30 hod., od 14.30 hod. do 16.30 hod., nedeľa od 9.30 hod. do 12.30 hod. všetko bez prítomnosti matky. Druhý stupeň po realizácii 10 kontaktov každý páry víkend sobota od 9.30 hod. do 16.30 hod. a nedeľa 9.30 hod. - 16.30 hod.. Tretí stupeň po realizácii 10 kontaktov každý druhý víkend v párnom mesiaci od soboty od 10.00 hod. do nedele do 16.00 hod., aby dieťa spalo vždy počas cesty, ostatné víkendy upraviť tak ako v druhom stupni.

23. V záverečnom návrhu na úpravu styku otca s maloletým C. otec navrhol upraviť styk každý páry týždeň od piatku od 18.00 hod alebo od 16.00 hod do nedele do 16.00 hod.

24. Kolízny opatrovník zotrval na svojich doterajších prednesoch a navrhol postupné rozširovanie styku otca s maloletým, aby si dieťa zvyklo na denný spánok u otca a následne až na spánok nočný u otca.

25. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a § 26 sa použijú primerane.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že otec maloletého, ktorému nebol zverený do osobnej starostlivosti, má v zmysle Zákona o rodine nielen rodičovské povinnosti, ale aj práva. Jedným z rodičovských oprávnení, prostredníctvom ktorých má právo podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, ktoré mu nie je zverené do osobnej starostlivosti, je právo jeho styku s dieťaťom. Rodičia maloletých detí, ktorí spolu nežijú, majú právo sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností alebo ktorýkoľvek z nich môže požiadať súd o úpravu styku maloletých detí s rodičom, ktorému do osobnej starostlivosti zverené neboli.

27. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia, alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

28. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

29. Odvolací súd zdôrazňuje, že Ústavou SR i Zákonom o rodine je garantované rovnoprávne rodičovstvo i právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, ktorú skutočnosť garantuje i čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Je nesporné, že Zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 35, § 36, § 25 ods. 1 a § 24 ods. 2 Zákona o rodine), až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

30. V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletého nežijú spolu od mája 2021, kedy matka sa odsťahovala, resp. zostala bývať v D. v byte svojej matky spolu s mal. C.. Je nesporné, že rodičia maloletého žili od jeho narodenia striedavo v D. v byte matke maloletého a v L. v rodinnom dome matky

otca, v ktorých bydliskách rodičia zostali bývať i po ukončení ich spolužitia. To, že matka s maloletým sa dlhodobo zdržiavala i v obci L., t.j. v bydlisku otca spolu s maloletým vyplýva jednak z jej vydrení, jednak z vyjadrení otca, jednak zo skutočnosti, že maloletý tu mal ošetrujúcu lekárku ako i z hlásenia prechodného pobytu matky v tejto obci. Z obsahu spisu tak nesporne vyplýva, že mal. C. bol až do mája 2021 zvyknutý na podmienky svojho života jednak v D., jednak v obci L.. Styk otca s maloletým bol upravený neodkladným opatrením Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.08.2021, č.k. 9P/24/2021-74 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.12.2021, č.k. 19CoP/76/2021-128 tak, že otec bol oprávnený s maloletým sa stretávať každú sobotu v čase od 09.30 hod. do 12.30 hod. v prítomnosti matky (zohľadnil okrem iného skutočnosť, že matka dieťa dojčí), a to do rozhodnutia súdu vo veci samej. K rozšíreniu styku otca s maloletým malo dôjsť až na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto súdnom konaní (rozsudok zo dňa 22.03.2022), ktoré rozšírenie spočívalo jednak v širšom rozsahu styku otca s maloletým i na poobedné hodiny v sobotu a doobedné hodiny v nedeľu bez prítomnosti matky a po uplynutí 11. týždňa na víkend od soboty do nedele od 9.30 hod. do 18.30 hod.. Vzhľadom na odvolanie matky v rozsah úpravy styku nedošlo k právoplatnému rozhodnutiu v danej veci, a preto sa styk otca s maloletým realizoval maximálne každý týždeň v sobotu od 9.30 hod. do 12.30 hod. v prítomnosti matky. Napriek tomu, že od rozhodnutia súdu prvej inštancie uplynulo 10 mesiacov, k inému styku otca s maloletým nedošlo. Naopak, vzhľadom k finančným a časovým nákladom spojeným s dochádzkou otca na styk s mal. C. otec začal realizovať styk každú druhú sobotu z dôvodu, aby zabezpečil dostatok finančných prostriedkov na plnenie si vyživovacej povinnosti stanovenej mu súdom (tvrdenie otca). Zo zhodných výpovedí účastníkov i kolízneho opatrovníka vyplýva, že vzťah otca a mal. C. je dobrý, styk prebieha bez problémov, dieťa sa na otca teší. Matka tvrdí, že pri styku ju dieťa vždy vyhľadáva pohľadom. Obaja rodičia deklarovali, že dňa 24.09.2020, keď sa otec dostavil na stretnutie s maloletým, tento odmietol (podľa tvrdení matky) ísť na stretnutie s otcom, bola privolaná policajná hliadka. Stretnutie sa nerealizovalo následne niekoľko týždňov. Otec tvrdil, že matka nereagovala na jeho správy a telefonáty. Matka tvrdila, že bola pripravená umožniť otcovi styk v ich poobedňajších hodinách dňa 19.11.2022, otec sa na styk nedostavil. Otec tvrdil, že matka mu oznámila možnosť styku s maloletým v poobedných hodinách v čase, keď už sedel vo vlaku cestou domov. Matka dôvodila, že niekoľkokrát sa kontakt otca s maloletým nerealizoval, pričom otec ju nekontaktoval, otec tvrdil, že matke vždy vopred oznámil, že sa na styk dostaviť nemôže. Mal. C. navštevuje od septembra 2022 materskú školu, kde podľa vyjadrení matky spí alebo v čase poobedného spánku odpočíva. Kolízny opatrovník vykonal i pohovor s maloletým, ktorý uviedol, že otec za ním „raz bol, potom nebol“, na otázku, či mu tatino chýba, odpovedal „áno ... tatino G. nebýva v našom dome ...“ Ďalej uviedol, že mu tatino kúpil taturu na hranie, búchacie guľičky a na otázku, či by chcel, aby tatino G. prišiel, maloletý odpovedal „áno“. Na otázku, či by chcel ísť k tatinovi G. na 2 dni (názorne im bolo ukázané na prstoch) maloletý uviedol „tatino G. nemá autosedačku, má iba veľkú sedačku ..., keby mal malú sedačku, tak by išiel k tatinovi G.“. Maloletý počas rozhovoru opakovane prejavoval pozitívne citové väzby k otcovi a prejavoval záujem o stretávanie sa s otcom. Následne sa dožadoval prítomnosti matky. Otec prejavoval záujem o odborné poradenstvo, matka sa aktuálne nevedela vyjadriť.

31. Odvolací súd zastáva názor, že v prípade potencionálneho oddelenia dieťaťa od jeho rodiča je nevyhnutné posúdiť a určiť najlepší záujem dieťaťa (čl. 9, 18 a 20 Dohovoru o právach dieťaťa). Dohovor chráni právo dieťaťa na rodinný život. Dieťa oddelené od rodiča má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvomi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho najlepším záujmom (čl. 9 ods. 3).

32. Ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine zdôrazňuje dôležitosť kooperácie rodičov maloletého dieťaťa a dôležitosť prítomnosti oboch rodičov pri výchove ich dieťaťa, ak o ňu majú obaja záujem a ak je dieťaťu na prospech. Súčasťou práv maloletého dieťaťa je aj udržiavanie rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Nad záujem maloletého dieťaťa ale nemožno nadradovať spôsob fungovania vzťahov jeho rodičov.

33. Odvolací súd zastáva v tomto konkrétnom, individuálne posudzovanom prípade, že je v záujme maloletého dieťaťa - C., aby udržiaval pravidelný a dlhší styk so svojím otcom. Nebolo možné prehliadnúť vzdialenosť bydlísk matky s maloletým a otca, ktorá je 250 km, jedna cesta autom trvá otcovi 3 hodiny, vlakom 5 a viac hodín. Z tohto dôvodu odvolací súd zastáva názor, že je nereálne, aby otec dochádzal na styk za dieťaťom v sobotu a následne opätovne v nedeľu. Takáto úprava styku by vyžadovala od otca prespanie v mieste bydliska matky, t.z. ďalšie náklady. Už v súčasnosti

otec nemohol realizovať styk počas každého víkendu, každej soboty ako bolo upravené neodkladným opatrením v tomto súdnom konaní vzhľadom na ním deklarovaný nedostatok finančných prostriedkov a výšku výživného. Napriek vynaloženým finančným prostriedkom na cestovné sa styk otca s maloletým realizoval len pár hodín v prítomnosti matky, a to od augusta 2021 doposiaľ.

34. Nesporné je, že vzťah otca k maloletému, ale i vzťah dieťaťa k otcovi je dobrý, dieťa sa na styk s otcom teší, styk prebieha bez akýchkoľvek problémov, ktorú skutočnosť nespochybnila ani matka a deklaroval ju i kolízny opatrovník. Za významné v danej veci odvolací súd považoval to, že od mája 2021 došlo k styku otca s maloletým len na základe súdneho rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré obaja rodičia rešpektovali pokiaľ to bolo v možnostiach otca a ako i dieťaťa (pokiaľ bolo zdravé). Takýto rozsah styku s maloletým nezodpovedá citovaným ustanoveniam Zákona o rodine ani Dohovoru o právach dieťaťa, nakoľko ani po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ktorý rozširoval styk otca s maloletým v rozsahu i poobedňajších hodín v sobotu a doobedňajších hodín v nedeľu, nedošlo k dohode rodičov na realizácii širšieho styku otca s maloletým napriek tomu, že ani jeden z účastníkov takýto rozsah styku nespochybňoval. Matka deklarovala, že jedenkrát otcovi mienila umožniť styk i v poobedných hodinách, otec však bol už na ceste domov.

35. Odvolací súd má zato, že mal. C. sa až do mája 2021 zdržiaval s oboma rodičmi v D. i v obci L., kam rodičia s maloletým cestovali autom alebo vlakom a žiadne problémy s týmto ani jeden z nich nedeclaroval. Podmienky v obci L. pre starostlivosť o maloletého sú vhodné pre výchovu maloletého (viď správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. U. H., pracovisko I. z č.l. 49), ktorú skutočnosť matka nespochybnila. Otec deklaruje svoju pripravenosť na starostlivosť o maloletého, ktorú matka síce spochybňuje iba svojimi tvrdeniami a domáha sa, aby bol styk otca s maloletým rozšírený najskôr na celý deň v mieste jej bydliska, aby otec preukázal zručnosť v uspávaní dieťaťa. Nie je možné prehliadnúť finančnú situáciu otca, ktorého príjem sa pohybuje na hranici minimálnej mzdy, a preto nie je v jeho schopnostiach a možnostiach zabezpečiť ubytovanie pre maloletého počas jeho denného spánku v meste D. na takej úrovni, aby zodpovedalo požiadavkám pre denný spánok maloletého. Takýto postup tiež považoval odvolací súd v rozpore so záujmom maloletého, nakoľko prespávanie v rôznych ubytovacích zariadeniach počas obedného spánku nepovažoval pre dieťa za vhodné.

36. Odvolací súd mal v tomto konkrétnom prípade, kedy je medzi bydliskami rodičov dieťaťa vzdialenosť 250 km, pri zohľadnení nákladov a času potrebného na presun otca z miesta svojho bydliska do bydliska matky a dieťaťa, zato, že je vhodné a v záujme maloletého dieťaťa, aby jeho styk s otcom bol plnohodnotný a prínosný pre dieťa, realizovaný od piatku od 16.00 hod. do nedeľe do 16.00 hod. bez prítomnosti matky. Pochybnosti matky, či by otec maloletého vedel uspať, sa javia ako neopodstatnené, nakoľko maloletý C. je vo veku 3,5 roka, viac ako pol roka denne po obede spáva (odpočívá) v materskej škôlke v prítomnosti tretích osôb (učiteľiek MŠ) bez prítomnosti matky. Matka žiadne problémy s adaptáciou dieťaťa na škôlku ani na poobedný spánok nedeclarovala. Niet preto žiadneho logického dôvodu, prečo by dieťa nemohlo zaspáť v prítomnosti otca, ktorého pozná, ku ktorému má dobrý vzťah, na ktorého sa teší a v prostredí, v ktorom sa dlhšiu dobu (do mája 2021) zdržiavalo. Rozsah styku od piatka do nedeľe bolo nutné prispôbiť práve vzdialenosti miest bydliska rodičov maloletého, nakoľko v prípade prevzatia úpravy rozhodnutia súdu prvej inštancie by otec s dieťaťom nestrávil (okrem cesty) viac času ako v súčasnosti. Odvolací súd je presvedčený, že takáto úprava styku otca s mal. C. je v záujme maloletého dieťaťa.

37. Odvolací súd nespochybňuje názor matky, že vo všeobecnosti je potrebné postupné rozširovanie styku medzi otcom a dieťaťom s prihliadnutím na schopnosť dieťaťa adaptovať sa na nové podmienky styku s tým, že až po uplynutí určitého obdobia, keď bude bezpečne zistené, že je dieťa reálne schopné odlúčenia od matky aj počas noci znášať a zároveň si vytvorí vo vzťahu k otcovi porovnateľný pocit konformného bezpečia ochrany, teda identifikovať si ho s osobou, ktorá mu to poskytuje, je možné v ďalšom postupe uvažovať aj o tom, že dieťa bude u otca prespávať. Uvedená premisa je však súdmi aplikovateľná v prípadoch, keď došlo k prerušeniu kontaktu dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo zverené do starostlivosti, resp. v prípade útleho veku dieťaťa, ktoré je odkázané výlučne na starostlivosť matky. Odvolací súd zastáva názor, že na každú konkrétnu vec je potrebné prihliadať individuálne a posudzovať, čo je v záujme maloletého dieťaťa. V danej veci nesporne k pretrhnutiu väzieb medzi otcom a dieťaťom nedošlo, nie je preto potrebné budovanie alebo obnovenie väzieb medzi rodičom a dieťaťom. Bezprostredne po ukončení spolužitia rodičov došlo k nariadeniu neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletým každú sobotu v doobedných hodinách, ktorý styk sa prevažne

realizoval. Žiadne problémy pri styku otca s maloletým neboli matkou ani kolíznym opatrovníkom deklarované. Naopak, zo zhodných tvrdení rodičov i kolízneho opatrovníka vyplýva, že styk s otcom prebiehal bez problémov. Možno potom uzavrieť, že dieťa je na otca zvyknuté, má k nemu dobrý vzťah, samo dieťa vyjadrilo, že sa chce s otcom stretávať a chce k nemu ísť. Je potrebné súhlasiť s matkou, že mal. C. vo veku 3,5 roka nevie zrejme posúdiť (ani ukázaním na počet prstov) čo predstavujú dva dni, vyjadril však zrozumiteľne, že by s otcom išiel, keby mal v aute sedačku pre neho. Prejavil tak svoju pripravenosť s otcom autom cestovať, prejavil i pozitívne citové väzby k otcovi.

38. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že je v záujme mal. C. , aby trávil so svojim otcom aspoň určitý čas i v mieste bydliska otca. Pri posudzovaní, ktorá realizácia styku je v záujme dieťaťa a v jeho prospech a v prospech ďalšieho rozvíjania a utužovania vzťahov s otcom, odvolací súd mal zato, že vhodnejšou a v záujme maloletého dieťaťa správnu úpravou je úprava styku otca počas každého druhého víkendu od piatku do nedele s tým, že začiatok a koniec styku časovo prispôobil tak, aby nedošlo k narušeniu procesu návštevy materskej škôlky maloletým a zodpovedalo i časovým možnostiam rodičov.

39. Pokiaľ matka s takouto úpravou styku nesúhlasila a opätovne trvala na tom, aby dochádzalo k styku otca s maloletým v mieste bydliska dieťaťa, žiadny relevantný dôvod pre takýto svoj názor súdu nedeklarovala, okrem svojho tvrdenia, že dieťa je na ňu naviazané a nikdy nespalo so žiadnou inou osobou. Toto tvrdenie však od septembra 2022 nie je relevantné, nakoľko dieťa navštevuje materskú škôlku, kde prespáva. Je možné preto konštatovať, že i bez prítomnosti matky, v prítomnosti tretích osôb (učiteľky) zvládne maloletý C. realizovať spánok.

40. Pokiaľ by matka myslela vážne svoje tvrdenia o nutnosti postupne rozširovať styk s maloletým a opakovala svoj záujem na postupnom rozšírení styku otca s maloletým, mala dostatočný priestor od mája 2021 až do rozhodnutia odvolacieho súdu, aby tieto ňou deklarované tvrdenia i realizovala alebo sa o to pokúsila, keď vedela, že prebieha súdne konanie o styku otca s maloletým. Žiaden ústretový krok smerujúci k postupnému rozšíreniu styku otca s maloletým z jej strany nebol urobený ani po rozhodnutí súdu prvej inštancie (neprávoplatnom), ktorým mal byť styk otca s maloletým rozšírený i o poobedie v sobotu a doobedie v nedeľu, v ktorom rozsahu matka rozhodnutie súdu prvej inštancie nespochybnila. Napriek tomu maloletý k otcovi prejavuje pozitívne citové väzby (viď správu kolízneho opatrovníka z č.l. 639). Odvolací súd nemôže prisvedčiť matke, aby sama rozhodovala o tom, aký rozsah styku bude mať dieťa s otcom a deklarovala jeho rodičovské nezručnosti, pochybnosti o jeho starostlivosti, ktoré otec nemohol preukázať, keď práva otca sú rovnocenné s právami matky, ako bolo uvedené v predchádzajúcich odstavcoch.

41. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o úprave styku otca s maloletým zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku s tým, že opätovne deklaruje, že prihliadol na záujem maloletého dieťaťa.

42. Zásadné námietky otca smerovali voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie o výške výživného a zročného výživného.

43. Súd prvej inštancie výživné zo strany otca pre mal. C. stanovil vo výške 200,- eur mesačne s tým, že prihliadal na príjem otca, ktorý dosahoval vo firme V. vo výške 570,- eur netto, kde skončil pracovný pomer dohodou a následne zisťoval potencionálny príjem v závislosti od vzdelania otca a dospel k záveru, že by mohol dosahovať pri svojom vzdelaní a svojich možnostiach a schopnostiach príjem cca. 700,- eur netto, z ktorého by výživné vo výške 200,- eur mesačne pre maloletého hradil mohol.

44. Od podania návrhu až do augusta 2022 bol príjem matky 403,- eur mesačne (rodičovský príspevok a prídavky na dieťa), v súčasnosti matka dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok od septembra do decembra 2022 vo výške 915,18 eur (300,- odmena v mesiaci november 2022), poberá i rodinné prídavky na jedno dieťa a rodičovský bonus. Matka predkladala množstvo pokladničných bločkov a nákladov, ktoré musí uhrádzať, ktoré súd prvej inštancie podrobne popísal v bode 23. svojho odôvodnenia, keď preukazovala náklady dieťaťa, spolu vo výške 313,- eur mesačne. V súčasnosti uviedla, že náklady dieťaťa predstavujú sumu 500,- až 550,- eur mesačne. Z tohto dôvodu sa domáhala v odvolacom konaní výživného vo výške 250,- eur mesačne. Na dopyt odvolacieho súdu ohľadne

zvýšených nákladov maloletého dieťaťa uviedla, že platí poplatky za materskú škôlku vo výške cca. 90,- eur mesačne, 60 eur ročne ZRPŠ, dieťa má zvýšené náklady z dôvodu ekzému, keď musí zakupovať potrebné mastičky a lieky a s tým súvisiace oblečenie a ostatné náklady v súvislosti s týmto ochorením dieťaťa. Matka deklarovala, že platí za užívanie 3-izbového bytu, v ktorom s maloletým býva sumu 300,- eur mesačne. Mal. C. je vo veku 3 a pol roka, navštevuje materskú škôlku, ďalšie zvýšené náklady na maloletého neuviedla.

45. Otec maloletého deklaroval svoj príjem na úrovni minimálnej mzdy vo výške 700,- eur brutto, t.j. cca. 574,- až 600,- eur netto mesačne, keď predložil doklady o svojej mzde vo výške od 26,- až do 140,- eur mesačne a deklaroval, že ostatný príjem si zabezpečuje príležitostnými prácami.

46. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine).

47. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodoval o určení výživného pre maloleté dieťa aj za použitia ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa tohto ustanovenia súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného (maloletého dieťaťa), ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

48. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva princíp potenciality príjmov, ktorý je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného a umožňuje súdu hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Okolnosťou, pre ktorú súd vychádza z princípu potenciality, je podľa ustálenej judikatúry i nemožnosť vykonávať akékoľvek zamestnanie, resp. doterajšie zamestnanie z dôvodov na strane povinného, čím sa povinná osoba (v danej veci otec) pripraví o pravidelný príjem, z ktorého by mohol platiť súdom určené výživné. Následkom aplikácie princípu potenciality je, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potencionálneho príjmu povinného (otca), t. j. príjmu, ktorý by povinný dosahoval v prípade, že by riadne pracoval.

49. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ povinný (otec) nemá dostatočný príjem na plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, je povinnosťou súdu skúmať dôvody takéhoto stavu.

50. Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ sa rodič zbavil objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu tým, že ukončil pracovný pomer dohodou, nie je možné túto skutočnosť pričítať na ťarchu maloletého dieťaťa, ktoré podľa čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Odvolací súd poukazuje na bod 31. až 34. odôvodnenia súdu prvej inštancie, v ktorom sú uvedené zistenia súdu ohľadne voľných pracovných pozícií vhodných pre absolventov stredných škôl so vzdelaním ako má otec maloletého. Z uvedených príjmov s použitím § 75 ods. 1 Zákona o rodine ustálil, že v možnostiach a schopnostiach otca je možný zárobok 700,- eur netto mesačne. S týmto záverom sa odvolací súd stotožňuje a má zato, že je v možnostiach a schopnostiach otca uvedenú sumu zarobiť.

51. Z týchto dôvodov odvolací súd s poukazom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádzal z predpokladaného príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať, zistený súdom prvej inštancie, keby sa riadne zamestnal, ktorý zodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam vo výške 700,- eur mesačne.

52. Odvolací súd zdôrazňuje, že určenie výšky výživného pre maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na maloleté dieťa je založené na riešení individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo

pre iné prípady a ani sa v tejto oblasti nie je možné vytvoriť ustálenú rozhodovaciu prax (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo 6/2020).

53. Odvolací súd posudzoval náklady otca uvedené v odôvodnení súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že nie je možné neprihliadnuť na náklady otca spojené s jeho stykom s maloletým dieťaťom. Z rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že na nákladoch spojených so stykom otca s dieťaťom sa majú podieľať obaja rodičia, pretože právo na osobný styk s rodičmi je právom dieťaťa vyplývajúce z § 24 ods. 4 Zákona o rodine. Súčasťou práv maloletého dieťaťa je aj udržiavanie rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Nad rámec záujmu maloletého dieťaťa ale nemožno nadradovať spôsob fungovania vzťahov jeho rodičov. Odvolací súd preto zastáva názor, že na nákladoch spojených so stykom otca s dieťaťom sa majú podieľať obaja rodičia, pretože právo na osobný styk s rodičmi je právom dieťaťa, vyplývajúcim z § 24 ods. 4 Zákona o rodine, z tohto dôvodu do nákladov otca v tomto individuálnom konkrétne posudzovanom prípade zahrnul i dôvodné náklady na styk otca s mal. C. (viď rozhodnutie NS SR, sp. zn. 5Cdo 53/2021).

54. Z tohto dôvodu odvolací súd okrem nákladov otca uvedených v bode 40. odôvodnenia súdu prvej inštancie musel prihliadnuť i na náklady otca s cestovným na styk s mal. C., nakoľko rodičia maloletého majú rôzne miesto bydliska, ktoré náklady predstavujú minimálne 100,- eur mesačne (2x do mesiaca cesta autom L. - D. a späť, t.j. dvakrát 500 km), ktoré náklady spojené s preberaním a odovzďávaním dieťaťa by mali byť medzi rodičmi približne rovnocenne rozložené. V konaní nebolo preukázané, že otec disponuje úsporami, jeho majetok predstavuje 1/6 rodinného domu v ktorom býva so svojou matkou.

55. Pokiaľ matka poukazovala na skutočnosť, že otec je jediným spoločníkom a konateľom obchodných spoločností Y. E., ktoré dosahujú zisk, otec uviedol, že uvedené obchodné spoločnosti na neho 25.10.2022 a 31.11.2022 prepísal dočasne kamarát, nejde o jeho firmy, nič o týchto firmách nevie, nevie čo robia, nemá z nich zisk, len chcel kamarátovi pomôcť, za čo dostal 200,- eur za každý prepis. V krátkej dobe budú päť zapísané na kamaráta. Toto tvrdenie otca matka nespochybnila.

56. Odvolací súd prihliadol k príjmu matky, ktorý do septembra 2022 predstavoval rodičovský príspevok a prídavok na jedno dieťa spolu vo výške 403,- eur mesačne, od septembra 2022 matka dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 915,18 eur (vrátane odmeny za mesiac september, október 2022 vo výške 300,- eur), prídavok na dieťa i rodičovský bonus. Zohľadnil i náklady matky na bývanie od septembra 2022 vo výške 200,- eur mesačne (matka byt užíva s treťou osobou). Náklady maloletého C. sú primerané jeho veku, zvýšené sú v súvislosti s jeho zdravotným stavom, ktorý vyžaduje náklady na špeciálne maste, bavlnené oblečenie, hygienu vo výške cca 50,- eur mesačne. Náklady na škôlku pre maloletého predstavujú 90,- eur mesačne, 60,- eur ročne ZRPŠ. Ostatné náklady maloletého deklarované matkou sú uvedené v bode 23. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Výdavok 28,- eur mesačne na poistenie nie je výdavok, ktorý možno zahrnúť do nákladov dieťaťa (bez súhlasu otca, ktorý s týmto súhlas nevyslovil).

57. Odvolací súd zdôrazňuje, že okrem schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, podstatným kritériom pre určenie výšky výživného sú odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). V danej veci odôvodnené náklady maloletého C. zodpovedajú bežným nákladom 3,5 ročného dieťaťa, čiastočne sú zvýšené zo zdravotných dôvodov. Matkou deklarované odôvodnené potreby maloletého vo výške 550,- eur mesačne odvolací súd nemohol akceptovať, keď uvedené náklady nezodpovedajú bežným potrebám 3,5 ročného dieťaťa i s prihliadnutím na zdravotné ťažkosti ale ani životnej úrovni rodičov dieťa. Niet pochýb o tom, že je možné uvedené náklady na takto malé dieťa mesačne vynaložiť v prípade, že tieto zodpovedajú príjmom a životnej úrovni jeho rodičov, čo nie je prípad danej veci. Primeraným výživným pre maloletého i s prihliadnutím na princíp potenciality v súvislosti s príjmom otca, zohľadnením nákladov otca na styk s maloletým, na ktorých sa musia podieľať obaja rodičia, odôvodnených bežných nákladov otca, matky i dieťaťa ako i premisy, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine) je suma výživného zo strany otca pre mal. C. vo výške 150,- eur mesačne. Ani z potenciálneho príjmu otca vo výške cca 700,- eur mesačne by nebolo možné určiť výživné vo výške 250,- eur mesačne na maloletého (ako požadovala matka mesačne), nakoľko je predpoklad, že dôjde v dôsledku plynutia času k zvýšeniu odôvodnených potrieb maloletého a tým i k zvýšeniu výživného. Výživné vo výške 150,- eur mesačne zodpovedá možnostiam, schopnostiam (potencionálny príjem otca) a majetkovým pomerom otca, ako i odôvodneným osvedčeným a bežným potrebám (vrátane nákladov na bývanie),

ako i zvýšeným nákladom v súvislosti so zdravotným stavom maloletého C.. Je potrebné tiež zdôrazniť, že cieľom rozhodnutia o výživnom nie je kriminalizácia otca, keď v takomto prípade by nebolo dosiahnuté plnenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému vôbec.

58. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom zmenil tak, ako je uvedené v prvom výroku tohto rozsudku.

59. Pokiaľ ide o nedoplatok na zročnom výživnom, odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie nie je možné s presnosťou vyčíslieť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 23.06.2021 do rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva bez akýchkoľvek pochybností, v akej výške otec svoju vyživovaciu povinnosť od tejto doby plnil. Je preto potrebné na zistenie správnej výšky nedoplatku otca na zročnom výživnom vykonať ďalšie dokazovanie.

60. Z tohto dôvodu odvolací súd výrok III. o nedoplatku otca na zročnom výživnom a súvisiacom výroku VI. o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

61. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní zistí rozsah plnenia vyživovacej povinnosti zo strany otca pre maloletého C. a následne určí prípadnú výšku dlhu (nedoplatku) na zročnom výživnom a určí aj spôsob jeho zaplatenia. Súčasne rozhodne i o trovách prvoinštančného i odvolacieho konania.

62. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaťel domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.